

AP1: KRAV I MÅLRETTET KVÆLSTOFREGULERING - SCENARIEBEREGNINGER FOR SVINEBEDRIFT PÅ SANDJORD

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

I denne artikel gennemgås mulighederne for opfyldelse af krav i den målrettede kvælstofregulering 2019, samt scenarieberegninger for en svinebedrift på sandjord.

I efteråret 2019 skal der etableres ca. 142.000 ha målrettede efterafgrøder eller alternativer til målrettede efterafgrøder, som en del af indsatsen i den målrettede regulering frem mod 2021.

Læs mere om målrettet regulering 2019-2021 [her](#), og tilskud til målrettet kvælstofregulering i 2019 [her](#).

I 2019-2021 kan indsatsbehovet enten opfyldes ved målrettede efterafgrøder eller alternativer, se tabel 1. I den frivillige tilskudsrunde er det muligt at søge tilskud til de målrettede efterafgrøder eller alternativer med et tilskud på 529 kr. pr. ha efterafgrøde. Hvis der ikke bliver etableret tilstrækkeligt med frivillige efterafgrøder kan det medføre krav om obligatoriske efterafgrøder uden kompensation.

Tabel 1. Alternativer til målrettede efterafgrøder

Alternativ til efterafgrøder*	Fra alternativ til efterafgrøder
Mellemafgrøder	2 ha til 1 ha efterafgrøder
Tidlig såning af vintersæd	4 ha til 1 ha efterafgrøder
Braklagte arealer	1 ha til 1 ha efterafgrøder
Braklagte arealer langs vandløb og søer (kan ikke	

anvendes i 2019, da alternativet ikke har effekt på grundvand)	0,25 ha til 1 ha efterafgrøder
Flerårige energiafgrøder	0,8 ha til 1ha efterafgrøder
Reduktion af bedriftens samlede N-kvote	93/150 kg N til 1 ha efterafgrøder
Afbrænding af fiberfraktion i husdyrgødning	Forarbejdet husdyrgødning svarende til 870 kg N til 1 ha efterafgrøder

*) Alternativerne til målrettede efterafgrøder skal overholde samme krav som der gælder for samme alternativer til pligtige efterafgrøder. Kravene er beskrevet i vejledning om gødsknings- og harmoniregler 2018/2019, afsnit 7.6

SCENARIEBEREGNING FOR SVINEBEDRIFT PÅ SANDJORD

Ved hjælp af regnearket "**Økonomisk optimering ved krav om efterafgrøder**" vises der i denne artikel scenarieberegninger af den økonomiske konsekvens ved krav målrettede efterafgrøder, og øvrige krav til efterafgrøder (pligtige- og MFO-efterafgrøder) for en svinebedrift på sandjord, JB2. Scenarieberegningerne sammenligner den økonomiske konsekvens ved valg af efterafgrøder og forskellige alternativer til målrettede efterafgrøder.

OM BEDRIFTEN

En svinebedrift, primært JB 2, med 320 ha, heraf 300 ha efterafgrødegrundareal og omdriftsareal er beliggende i et område med krav om 15 pct. målrettede efterafgrøder i 2019, svarende til et krav om 45 ha målrettede efterafgrøder eller alternativer til efterafgrøder.

Bedriften udbringer årligt ca. 140 kg total-N i husdyrgødning, og har derfor et krav om 14 pct. pligtige efterafgrøder, svarende til 42 ha efterafgrøder, der kommer ud over kravet til målrettede efterafgrøder. Bedriftens arealer ligger ikke i et område med krav om husdyrefterafgrøder.

Bedriften har samtidig et MFO-krav på 5 pct. af omdriftsarealet på 300 ha, svarende til 15 ha MFO. Bedriften opfylder MFO-kravet med MFO-brak. MFO-brakken er etableret på små arealer, der ligger langt væk fra bedriften, samt de dårligste lavbundsarealer. Det vurderes, at det alternative udbytte, ved dyrkning af disse arealer er 40 hkg pr. ha.

BEDRIFTENS OVERVEJELSER I FORHOLD TIL EKSTRA EFTERAFGRØDER OG ALTERNATIVER TIL EFTERAFGRØDER

Virkemiddel	Overvejelser på bedriften
	Sædskiftet på bedriften består af ca. 70 pct. vintersæd/vinterraps og 30 pct. vårsæd. Sædskiftet har derfor plads til ca. 90 ha efterafgrøder uden krav om

Efterafgrøder	vårsæd. Sædskiftet har derfor plads til ca. 30 ha efterafgrøder uden krav om sædskifteændringer fra vintersæd til vårsæd. Erfaringen med efterafgrøder er gode på bedriften.
Mellemafgrøder	Er ikke aktuelt for bedriften.
Tidlig såning af vintersæd	Det vurderes, at der normalt kan etableres 25 ha med tidlig sået vintersæd
Braklagte arealer	Der er 15 ha MFO-brak på bedriften, da det er vigtigt at have sikkerhed i MFO-kravet. Hvis der skal braklægges yderligere, er det primært regulære arealer der skal tages ud af drift, og det mistede udbytte vurderes at være 70 khg.
Flerårige energiafgrøder	Er ikke aktuelt for bedriften, da der ikke er energiafgrøder på bedriften.
Reduktion af bedriftens samlede N-kvote	Den fulde N-kvote anvendes på bedriften. Hvis N-kvoten skal nedsættes, skal værdien af protein i kornet medregnes.
Afbrænding af fiberfraktion	Er ikke aktuelt for bedriften, da der ikke afbrændes fiberfraktion.

BEREGNING AF ØKONOMISK KONSEKVENNS AF KRAV OM MFO, PLIGTIGE OG MÅLRETTEDE EFTERAFGRØDER

MFO-krav: Opfyldes før og efter krav om målrettede efterafgrøder med 15 ha brak

Pligtige efterafgrøder: Opfyldes før og efter krav om målrettede efterafgrøder med 42 ha efterafgrøder

Målrettede efterafgrøder:

Sce- narie			Med tilskud på 529 kr. pr. ha målrettet efterafgrøde	Uden tilskud på 529 kr. pr. ha målrettet efterafgrøde
1	Efterafgrøder	45 ha	+28 kr./ha	-46 kr./ha
2	Nedsat N-kvote	13,3 pct.	-38 kr./ha	-112 kr./ha

3	Brak	45 ha	-582 kr./ha	-656 kr./ha
4	Efterafgrøder + tidlig sået vintersæd	38,7 ha efterafgrøder + 25 ha tidlig sået	+28 kr./ha	-46 kr./ha
5	Nedsat N-kvote + tidlig sået vintersæd	11,5 pct + 25 ha tidlig sået	-21 kr./ha	-95 kr./ha
6	Brak + tidlig sået vintersæd	38,7 ha brak + 25 ha tidlig sået	-497 kr./ha	-571 kr./ha

*) Variable arbejds- og maskinomkostninger dækker løn, energi og vedligehold (ikke forrentning og værditab). **) Der er regnet med en kornpris på 125 kr./hkg korn. ***) Der er regnet med, at der er plads til alle efterafgrøder i sædskiftet (samlet krav på 87 ha, plads til 90 ha efterafgrøder).

Se [udskrift for scenarie 1, 2 og 3](#) i fra regneværktøjet "Økonomisk optimering ved krav om efterafgrøder".

Som det ses, viser scenarieberegningerne, at valg af efterafgrøder ikke medfører et tab i dækningsbidrag for bedriften, så længe der søges tilskud til efterafgrøderne. Dette skyldes, at der er plads til efterafgrøderne i sædskiftet, dvs. at de ekstra efterafgrøder ikke medfører ændring i sædskiftet. Der er en omkostning til etablering af efterafgrøderne, men denne omkostning modsvarer af den forventede positive effekt af efterafgrøderne på udbyttet i næste års afgrøde. Valg af nedsat N-kvote medfører et tab på knap 40 kr. pr. dyrket ha med tilskud (12.000 kr. totalt for bedriften) og ca. 110 kr. pr. ha uden tilskud (36.000 kr. totalt for bedriften), hvor braklægning medfører et tab på ca. 580 kr. pr. ha uden tilskud (186.000 totalt for bedriften) og ca. 650 kr. pr. ha uden tilskud (210.000 kr. totalt for bedriften).

I scenarieberegningerne er der regnet med en kornpris på 125 kr. pr. hkg, hvor højere kornpriser vil øge tabet og omvendt vil lavere priser mindske tabet.

Find [tommelfingerregler for valg af virkemiddel](#) ved målrettet kvælstofregulering på planteavls/svinebrug.